

WÊRELDWYE HANDELSVERSKUIWINGS, SENTRALE BANKBESLUIE EN PLAASLIKE TEENWINDE

WÊRELDHANDEL EN TARIEWE: 'N NUWE ERA VAN PROTEKSIONISME

Julie het nog 'n verskuiwing in die wêreldhandelstelsel gebring toe die Amerikaanse president Donald Trump weer wye tariewe ingestel het op dosyne van Amerika se handelsvennote — insluitend langtermyn alliansies soos Kanada, Indië, Taiwan, Switserland en noemenswaardig, Suid-Afrika. Hierdie handelsmaatreëls vorm deel van Trump se deurlopende, omvattende tariefagenda en is gemik op die vermindering van die Amerikaanse handelsbalans, die verhoging van binnelandse inkomste, en die ondersteuning van Trump se breër ekonomiese program — insluitend die befondsing van belastingverlagings deur middel van tariewe.

Alhoewel onderhandelinge tussen Suid-Afrika en die VSA oor tariewe steeds voortduur, lyk dit asof 'n 30%-tarief op alle uitvoere na die VSA tans die waarskynlikste uitkoms is. Daar is egter belangrike uitsonderings op die tariewe teen Suid-Afrika: edelmetale en basiese metale, steenkool, farmaseutiese produkte en sekere houtprodukte — alles sleutelinsette in Suid-Afrika se uitvoerlandjie — sal vrygestel bly. Staal- en motoruitvoere sal intussen afsonderlike 25%-tariewe in die gesig staar.

Die grootste impak sal wees op Suid-Afrika se landbou-uitvoere na die VSA, veral sitrusvrugte, druiwe, wyn en makadamianeute. Hierdie sektore het beduidend voordeel getrek uit die African Growth and Opportunity Act (AGOA), wat die VSA beplan om in September te kanselleer. Die motorsektor, wat reeds onder druk is, sal waarskynlik verder geraak word.

Hoewel die nuusopskrifte ontstellend mag klink, is dit belangrik om perspektief te behou. Die VSA is nie Suid-Afrika se grootste uitvoermark nie — slegs sowat 2.2% van BBP kom uit uitvoere na die VSA, met minder as 1% wat onder hierdie nuwe tariewe val. Handel met Europa, Asië en die res van Afrika bly veel meer beduidend.

Nietemin beklemtoon hierdie tariewe die breër uitdagings rondom Suid-Afrika se mededingendheid. Tariewe mag marktoegang op die kort termyn beperk, maar langtermynsukses hang af van die vermoë van Suid-Afrikaanse besighede om gehalteprodukte teen mededingende pryse wêreldwyd te lewer. Dit vereis 'n fokus nie net op handelsdiplomatie nie, maar op die aanpak van diepgewortelde plaaslike probleme.

Strukturele ondoeltreffendhede soos onbetroubare elektrisiteit, hawevertragings, misdaad, oorregulering en swak munisipale bestuur belemmer steeds besigheids groei. Die verbetering van hierdie areas sal veel groter voordele inhou as om slegs vir tariefverlagings te pleit.

HOOGTEPUNTE

VSA Tariewe Raak SA Uitvoere

- Die VSA stel wye tariewe in – SA se sitrus, wyn en voertuie staan tot 30% heffings in die gesig. Edelmetale en steenkool bly egter vrygestel.

SARB Sny Koers, Stel Nuwe Teiken

- Die Reserwebank verlaag die repokoers tot 7.00% en stel 'n nuwe inflasieteiken van 3% vas – met fokus op langtermynstabiliteit.

Fed Handhaaf Koers, Inflasierisiko Bly

- Die Amerikaanse Federale Reserwe hou die koers op 4.25–4.50% te midde van inflasiedruk weens tariewe.

Wêreld groei Vooruitsigte Versterk

- Die IMF verhoog 2025 se globale groei verwagting tot 3.0% – met ondersteuning van vroeë invoere en 'n 9% swakker dollar.

Trump-Wet Verhoog Skuld en Inflasie

- Die “One Big Beautiful Bill” maak belastingverlagings permanent en voeg \$3.4 triljoen tot die VSA-staatskuld by.



RENTE EN MONETÊRE BELEID: 'N VOORWAARDELIKE VOORUITSIG

In die Verenigde State het die Federale Reserweraad (Fed) besluit om rentekoerse onveranderd te laat by hul jongste vergadering, met die teikenreeks gehandhaaf tussen 4.25% en 4.50%. Fed-voorsitter Jerome Powell het die huidige beleid as “matig beperkend” beskryf, wat gepas is gegewe die sterk werksyferdata en aanhoudende inflasie.

Al het twee Fed-amptenare ten gunste van 'n rentekoersverlaging gestem, weerspieël die besluit 'n delikate balans. Aan die een kant bied handelstariese en afnemende groei ruimte vir beleidverligting. Aan die ander kant maak verhoogde inflasie, wat waarskynlik verder gaan styg vanweë nuwe tariewe, dit moeilik om 'n verlaging te regverdig tensy die arbeidsmark aansienlik verswak.

In Suid-Afrika het die Reserwebank besluit om die repokoers met 25 basispunte te verlaag tot 7.00%, wat die prima uitleenkoers tot 10.50% bring. Goewerneur Lesetja Kganyago het ook opspraak gemaak deur aan te kondig dat die inflasieteiken van die Bank gaan skuif. Waar die SARB voorheen 'n inflasieteiken van tussen 3 en 6 persent gehad het, sal hulle nou mik op 'n teiken van 3% — die onderste grens van hul huidige band.

Hierdie skuif weerspieël die SARB se langtermynstandpunt dat hoë inflasie mededingendheid ondermyn, tot hoër rentekoerse lei en ekonomiese groei vertraag. Al is dit omstrede, onderstreep dit die Bank se verbintenis tot prysstabiliteit en die versterking van ekonomiese veerkragtigheid.

WÊRELDGROEI: VEERKRAGTIGHEID TE MIDDE VAN ONSEKERHEID

Ten spyte van voortdurende handelsspanninge het die Internasionale Monetêre Fonds (IMF) sy wêreldwye groeivoorspelling opwaarts aangepas. Die wêreldekonomie sal na verwagting met 3.0% groei in 2025 en 3.1% in 2026 — effens hoër as die IMF se April-vooruitskating. Beide die VSA en China het opgraderings ontvang, en 'n swakker Amerikaanse dollar help om sommige van die tariefskade te verreken.

Volgens die IMF se verklaring het ondernemings hul invoere versnel voor nuwe tariewe van krag word — wat tydelik groei bevorder het. Dit kan egter kwesbaarhede skep indien vraag verswak of globale toestande versleg.

Ontwikkellende markte, waarvan baie skuld in Amerikaanse dollars hou, het baat gevind by die swakker dollar, wat vanjaar reeds sowat 9% gedaal het teenoor 'n mandjie van sy primêre handelspartners — wat skuldterugbetaling goedkoper maak. Tog bly daar risiko's, veral as inflasie in die VSA die Fed dwing om rentekoerse langer hoog te hou.

AMERIKAANSE FISKALE BELEID: TRUMP SE "ONE BIG BEAUTIFUL BILL"

Wat verdere kompleksiteit tot die VSA se ekonomiese prentjie toevoeg, is President Trump se “One Big Beautiful Bill” (OB BB), op 4 Julie 2025 onderteken. Die wetgewing maak sy wye 2017-belastingverlagings permanent, stel nuwe aftrekkings in (insluitend belastingvrye oortydbetaling en geen belasting op fooitjies nie), en word gedeeltelik gefinansier deur besnoeiings aan Medicaid, voedselhulp en studieloeningsprogramme.

Uiteindelik, hoewel die Wetsontwerp ekspansionisties is vir die Amerikaanse ekonomie en na verwagting groei sal bevorder, sal dit ook opwaartse druk op inflasie plaas en die nasionale staatskuld dramaties verhoog. Die One Big Beautiful Bill-wet word verwag om die Amerikaanse ekonomie \$3.4 triljoen oor die volgende 10 jaar te kos, en meer as \$4 triljoen wanneer bykomende rente op die staatskuld in berekening gebring word.

Die afgeleide gevolge van hoër groei en inflasie kan beteken dat die FOMC rentekoerse verhoog of hoog hou totdat die Fed se inflasieteiken van 2.0% meer haalbaar is.

Die inligting en menings in hierdie dokument word in goeder trou opgeteken en is gebaseer op bronne wat as geloofwaardig geag word. Daar word geen verklaring, verbintenis of waarborg van watter aard ook al gegee oor die akkuraatheid en/of volledigheid van sodanige inligting of die korrektheid van sodanige opinies nie. Portfolio Analytics (“Analytics”) kan hoegenaamd nie op enige van die voorstelle, vooruitskattings of stellings in hierdie Nuusbrief op enige wyse hoegenaamd aanspreeklik gehou word nie en hoe dit ook al ontstaan het ten opsigte van enige eis, skade, verlies of uitgawes wat direk of indirek gely word deur 'n belegger wat handel op die inligting in hierdie dokument vervat nie. Die inligting in hierdie dokument is slegs vir feitelike inligting en bemarkingsdoeleindes en is geen vorm van advies, leiding of aanbeveling nie. Verder, as gevolg van die feit dat Analytics nie as 'n finansiële adviseur optree nie, het Analytics nie 'n finansiële behoefte-ontleding gedoen nie en vertrou op die behoefte-analise wat die belegger se finansiële adviseur uitgevoer het. Analytics beveel aan dat die Belegger veral sorg dat die inligting in hierdie dokument gepas is, gegewe sy doelwitte, finansiële situasie en spesifieke behoeftes, aangesien daar beperkinge kan wees op die toepaslikheid van die advies. Geen waarborg vir beleggingsprestasie of kapitaalbeskerming moet uit die inligting in hierdie dokument afgelei word nie. Portfolio Analytics (Pty) Ltd, FSP is 'n gemagtigde Finansiële Diensteverkaffer. FSP No. 631. Telefoon: (011) 463-9600 Faks: (011) 463-8279. Webwerf: www.analytics.co.za WGA Wealth Group (PTY) Ltd is 'n gemagtigde Finansiële Diensverskaffer. FSP No.49917 Tel: 0823771748 Web: www.wgawealth.co.za

